

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
 1903 Budapest, Pf.: 314/15.
 Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
 BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
 E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 26262/ /2008. RP.

**Tárgy: alapvető jogot sértő
 rendőri intézkedés
 elleni panasz elbírálása**

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, a panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 120/2008. (X. 21.) számú állásfoglalásának megállapításaira a panasznak a tulajdonhoz való jog sérelme tekintetében

h e l y t a d o k,

míg a rendőri intézkedés jogalapja vonatkozásában a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos előadta, hogy 2008. július 05-én, 18:20 óra körüli időben gyalogosan közlekedett a Budapest, VII. kerületi Dózsa György úton és fényképeket készített. A Damjanich utcába befordulva azt vette észre, hogy „több civil ruhát viselő személy megtámadott, földre lökött egy embert”. Miután fotózni kezdte az eseményeket, az egyik civil ruhás személy trágár hangnemben felszólította a gép kikapcsolására. A panaszos erre megkérdezte, hogy miért kéri ezt és miért ilyen stílusban, mire a válasz az volt, hogy „mert nem lehet fényképezni”. Néhány másodperc múlva egy másik civil ruhás személy lépett hozzá – aki fehér inget, kék farmert és fekete cipőt viselt – és „durva, sértő, agresszív hangnemben” újra felszólította a fényképezőgép kikapcsolására. A panaszos kérdésére, hogy miért mondja ezt, választ nem adott, majd nagy erővel a panaszos kezére ütött, akinek ettől a fényképezőgépe a földre esett, összetört és használhatatlanná vált. Miután a panaszos felvette a földről a gépet, arra kérte a vele szemben fellépő személyt, hogy adja meg az azonosító adatait, de az azt válaszolta, hogy „bevetésen nem kell igazolnia magát”. Ezután a panaszos a közelben álló – véleménye szerint szemmel láthatóan a rendőrség állományába tartozó – személytől kérte, hogy intézkedjen a sérelmére elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban, de az erre nem volt hajlandó. Ekkor állt meg az út túloldalán egy rendőrségi személygépkocsi, amelyben két rendőr ült, akiket szintén megkért a panaszos az intézkedésre. A rendőrök a kocsiból kiszálltak ugyan, de semmiféle intézkedést nem tettek, és a panaszos kérése ellenére sem jegyezték fel a vele szemben fellépő személy adatait. Végül a panaszos látta, hogy az „elkövető” gépkocsival távozott a helyszínről.

Az eset kapcsán a panaszos kérte a jogsértő rendőrök fegyelmi, illetve büntetőjogi felelősségre vonását, valamint azt, hogy ügyét a Független Rendészeti Panasztestület vizsgálja ki. Panaszához mellékelte az általa készített fényképfelvételeket.

A panaszban foglaltak az alábbiakban összegezhetők:

- a panaszost a civil ruhás rendőr trágár hangnemben felszólította a fényképezőgépe eltételére;
- ugyanez a rendőr a panaszos kezéből a fényképezőgépet kiverte;
- ezt követően az említett rendőr magát a panaszos kérése ellenére nem igazolta;
- a közelben tartózkodó rendőr a panaszos kérése ellenére nem intézkedett;
- a szolgálati személygépkocsiból kiszálló rendőrök a panaszos kérése ellenére nem intézkedtek, az elkövető adatait nem írták fel.

A Panasztestület a panasszal kapcsolatban lefolytatott vizsgálatot követően állásfoglalásában megállapította, hogy „*az intézkedő rendőr megsértette a panaszosnak az Alkotmány által védett tulajdonhoz való alapjogát*”.

II.

A lefolytatott vizsgálat során a rendelkezésre álló dokumentumok a panasszal kapcsolatban az alábbiakat tartalmazták.

A panaszban megjelölt napon a Szivárvány Misszió Alapítvány által szervezett rendezvény rendőri biztosításával összefüggő feladatok végrehajtására került sor a jelzett helyszínen és annak környezetében.

A panaszos által rögzített rendőri intézkedést foganatosító, a BRFK Bűnügyi Főosztály I. Életvédelmi Osztály I. Életvédelmi Alosztály állományába tartozó két r. százados, valamint egy r. főhadnagy előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 01321-500562/2008. id. számú jelentése szerint 2008. július 05-én rendezvénybiztosítási feladatot láttak el szolgálati személygépkocsival más, szintén nem rendőri jellegű gépjárműves egységekkel együtt. A Budapest VII. kerületi Dózsa György úton haladtak az Ajtósi Dürer utca irányából a Damjanich utca irányába, amikor rádióan keresztül parancsnokuktól utasítást kaptak, hogy intézkedjenek a Dózsa György út és a Damjanich utca kereszteződésénél futva haladó személyekkel szemben, akik közül az egyik egy kipufogó dobot tart a kezében. A Damjanich utcába befordulva kiszálltak a gépkocsiból, és hangos „Rendőrség” felkiáltással igazoltatni próbálták ezeket a személyeket, de azok az intézkedés alól kivonva magukat elfutottak. Közülük két főt végül sikerült feltartóztatni és intézkedés alá vonni. Mivel egyikük az intézkedésnek még ekkor is ellenállt, ezért a földre vitték és megbilincseltek, majd 18:30 órakor előállították a BRFK VII. kerületi Rendőrkapitányságára, ahol feljelentést tettek ellene jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének elkövetése miatt. Az előállítást más, a helyszínre velük együtt érkező rendőri egységekkel foganatosították.

Az egyik r. százados, valamint a r. főhadnagy 111-1048-8/2008. RP. számon kiegészítő jelentést készített az esettel kapcsolatban, amelyben a korábbi jelentésüket a következő információkkal egészítették ki. 2008. július 05-én bűnügyi biztosító szolgálatot teljesítettek, tartalékként alárendelve a BRFK Akció Osztály egyik r. százados alosztályvezetőjének. A tartalékhoz a BRFK civil ruhás nyomozói közül legalább öt gépkocsi és több, mint egy tucat nyomozó tartozott, akiknek nagy részét nem ismerték. Valamikor 17:00 órát követően rádióforgalmazáson keresztül utasítást kaptak az alosztályvezetőtől, hogy egy kisebb, utcabútorokat és más tárgyakat megrongáló társaság tart a Dózsa György útról a Damjanich utca irányába – akik korábban már összetűzésbe kerültek a rendezvényt biztosító egyenruhás állománnyal –, ezért vonják őket intézkedés alá. Ezt követően, amíg a rendőrök két intézkedés alá vont személyt körbe véve az előállító gépkocsira vártak, 20-30 főből álló tömeg gyűlt össze, amely egyre közelebb nyomult hozzájuk, mialatt „Mocskos ávosok”, „Lógni fogtok”, „Primitív állatok” és hasonló bekiabálások hangzottak el. Többen fényképezni kezdtek, néhányan a nyomozók közé is behajoltak, hogy közelebről fotózhassák az intézkedés alá vont személyeket és közvetlen közlő a rendőrök arcát, akiknek fel kellett őket szólítaniuk arra, hogy lépjenek hátrább, különben intézkedni fognak velük szemben. Miután a rendőrök többségének – további feladatok teljesítése miatt – parancsnoki utasításra távoznia kellett a helyszínről, az eközben még nagyobbra duzzadt és egyre indulatosabbá váló tömeg egyre közelebb nyomult az ott maradó néhány rendőrhöz. Ekkor egy férfi felkiáltott, hogy „Kiverte a kezemből a gépet!”, mire a tömegeből többen azt kiabálták, hogy „Fogják el, bűnöző!”. A férfi továbbra is azt kiabálta, hogy a rendőrök összetörték a gépet, az összegyűlt emberek közül pedig többen megerősítették, hogy látták az eseményeket. A r. százados a történetekből annyit észlelt, hogy a tőle kb. 8 méterre álló férfi lehajolt a földre a fényképezőgépeért, majd odarohant egy éppen akkor a helyszínre érkező járőr kocsihoz, ahol

intézkedést kért, mivel állítása szerint bűncselekmény történt. A járőrök odamentek a civil ruhás nyomozókhöz, akik tájékoztatták őket arról, hogy éppen intézkedés folyik, amelyet – többek között – a hozzájuk forduló személy is akadályozott. Ezalatt az említett férfi a jelentést készítő r. századostól is intézkedést kért, mivel állítása szerint egy kollegája összetörte a fényképezőgépét. A r. százados megkérdezte, hogy mi történt a géppel, mire a férfi megmutatta, hogy a kamera lencséjének külső pereméről egy – vélhetőleg védő – gyűrű lepattant a helyéről. A r. százados közölte, nem látja, hogy bármi baja lenne a gépnek, mire a férfi megfordult és elment. A járőrök távozása után – a felfokozott indulatok miatt – a nyomozók jobbnak látták, ha nem várnak tovább a szállító autóra, ezért – parancsnoki engedéllyel – saját szolgálati gépkocsijukkal vitték be a két intézkedés alá vont személyt a BRFK VII. kerületi Rendőrkapitányságára.

A BRFK Akció Osztály r. százados alosztályvezetője 2008. augusztus 27-én kelt jelentésében leírja, hogy 2008. július 05-én parancsnokként teljesített szolgálatot. A délutáni órákban a Budapest VII. kerületi Damjanich utcában egy rendőri jelleggel ellátott szolgálati gépkocsiban ülve készült a fent részletezett intézkedés helyszínének elhagyására, amikor egy számára ismeretlen férfi lépett az autó ablakához, aki nem mutatkozott be, és feldúltan, idegesen, gyors mozdulatokkal egy fényképezőgépet vagy videó kamerát mutogatott neki. Miután kiszállt a gépkocsiból és megkérdezte, miben segíthet, a férfi elmondta, hogy civil ruhás rendőrök nem engedik őt felvételeket készíteni, és kérte, hogy nézze meg a kameráját. A r. százados közölte, hogy nem ért a műszaki eszközökhöz, majd arra kérte a férfit, hogy nyugodjon meg, és mondja el, mi történt pontosan, illetve hogy mit szeretne kérni. Kérdésére az állampolgár a helyszínen lévő tömeg irányába mutatva megismételte, hogy nem engedik felvételeket készíteni. Mivel a parancsnok a közelben nem látott ismerős munkatársakat, ezért arra kérte a férfit, hogy várjon egy percet, amíg leteszi az iratait, majd mutassa meg az említett civil ruhás rendőröket. Mialatt a kezében tartott dokumentumokat a férfinak hátat fordítva betette a kocsik első ülésére és annak ajtaját bezárta, a férfi ismeretlen helyre távozott – és később sem tért vissza – ezért személyazonosságát, valamint közlésének pontos tartalmát nem tudta megállapítani. Ezt követően a parancsnok elhagyta a helyszínt, mivel egy, a Regnum Marianum szobornál történt intézkedéshez kellett mennie. A parancsnok jelentésében szintén megjegyezte, hogy az intézkedés közvetlen környezetében rendkívül sok bámészkodó, nézelődő és fenyegető viselkedésű személy tartózkodott, akiket azt megelőzően egy rendőri művelet távolított el a felvonulási térről, mivel néhányan közülük a rendőröket dobálták és támadták.

A rendezvény biztosításának befejeztével a terület parancsnoka egyik egységtől sem kapott jelzést a panasz tárgyát képező eseménnyel kapcsolatban, arra vonatkozó információt a rendőri jelentések nem tartalmazták.

A panaszos által megjelölt forgalmi rendszámú szolgálati gépjárművel a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Külképviselési és Objektumvédelmi Osztályának állományába tartozó r. törzsszászlós és r. törzsőrmester látott el járőrszolgálatot, akik 2008. július 06-án jelentést készítettek a panasszal kapcsolatban tett intézkedésükről. Ebben leírják, hogy utasítás teljesítést követően a szolgálati helyük felé tartottak gépkocsival, amikor 18:30 órakor megálltak a Damjanich út és Dózsa György út kereszteződésénél, mivel piros jelzést kaptak. Ekkor egy férfi ment oda hozzájuk, és az ablakon keresztül intézkedésre szólította fel őket, mivel elmondása szerint egy civil ruhás nyomozó kiütötte kezéből a fényképezőgépét. A gépkocsiból kiszállva odamentek a nyomozóhoz, aki éppen rendőri intézkedést foganatosított, és kérdésekre elmondta, hogy a férfi az intézkedését akadályozta. A járőrök az állampolgárt ezután felvilágosították arról, hogy panaszát az elkövetés helye szerint illetékes

rendőrkapitányságon teheti meg. Miközben rádión keresztül jelentést tettek az ügyeletesnek, a férfi felírta mindkettőjük jelvéyszámát, valamint a szolgálati gépkocsi rendszámát is. Mire a jelentéstételt befejezték, az ismeretlen személy elvegyült a tömegben, így adatait nem tudták rögzíteni. Ezt követően bevonultak a szolgálati helyükre.

Tekintettel arra, hogy a Panasztestület első megkeresése az ügygel kapcsolatban 2008. szeptember 24-én érkezett a Budapesti Rendőr-főkapitánysághoz, ezért az Erzsébetvárosi Térfigyelő Rendszer kamerái által 2008. július 05-én rögzített felvételek már nem álltak rendelkezésre, mivel azokat az Rtv. 42. § (7) bekezdésének b) pontja alapján a rendszer öt munkanap elteltével törli, amennyiben a 42. § (6) bekezdése által meghatározott eljárások lefolytatása céljából vagy az ott kiemelt egyéb célokból nem kerültek kimentésre.¹

A panaszos által készített utolsó fényképfelvételen – amely 2008. július 05-én, 17:47 órakor készült – a BRFK Bűnügyi Főosztály Életvédelmi Osztályának állományába tartozó civil ruhás rendőrök láthatók, amint körül vesznek egy földön fekvő, megbilincselte személyt.

Az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának Központi Panaszirodáján 2008. november 21-én történt meghallgatása során a panaszos által tanúként megnevezett személy nyilatkozatában alátámasztotta a panaszban foglaltakat annyiban, hogy a panaszban megjelölt időpontban és helyen rendőri intézkedés zajlott, melynek során a panaszos próbált valamit mondani az egyik rendőrnek, de az nem válaszolt, majd a panaszos kezére ütve kiütötte abból a fényképezőgépet. Ugyanakkor a tanú állítása szerint a panaszos által ezt követően megállított rendőrautó intézkedés nélkül továbbhajtott.

III.

A panasz, valamint a rendelkezésre álló rendőrségi dokumentumok alapján döntésem alapjául az alábbi tényállást fogadtam el.

2008. július 05-én a Szivárvány Misszió Alapítvány által szervezett rendezvény rendőri biztosításával összefüggő feladatok végrehajtására került sor a panaszban megjelölt helyszínen és annak környezetében.

A BRFK Bűnügyi Főosztály I. Életvédelmi Osztály I. Életvédelmi Alosztály állományába tartozó rendőrök rendezvénybiztosítási feladatot láttak el szolgálati személygépkocsival más, szintén nem rendőri jellegű gépjárműves egységekkel együtt. A Budapest VII. kerületi Dózsa György úton haladtak az Ajtósi Dürer utca irányából a Damjanich utca irányába, amikor 17:00 óra körül rádión keresztül utasítást kaptak, hogy intézkedjenek a Dózsa György út és a Damjanich utca kereszteződésénél futva haladó,

¹ Rtv 42. §:

„(2) A Rendőrség közterületen, ahol az közbiztonsági, bűnmegelőzési, illetve bűnüldözési célból igazolhatóan szükséges, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfellevőt helyezhet el és felvételt készíthet.

(6) Az (1), (2) és (5) bekezdésben foglaltak alapján készített felvétel, illetőleg az abban szereplő személyes adat csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel.

(7) Ha a (6) bekezdésben megjelölt eljárás lefolytatásához vagy az ott meghatározott egyéb célból azokra nincs szükség, (...)

b) a (2) bekezdés alapján rögzített felvételt a rögzítést követő öt munkanap elteltével, (...) törölni kell.”

utcabútorokat és más tárgyakat megrongáló személyekkel szemben. A Damjanich utcába 18:30 órakor két főt feltartóztattak és intézkedés alá vontak. Mivel egyikük az intézkedésnek még ekkor is ellenállt, ezért a földre vitték és megbilincseltek, majd az intézkedés alá vont személyeket körbe véve várták az előállító gépjármű érkezését. Ezalatt körülbelül 20-30 főből álló tömeg gyűlt a rendőrök köré, amelynek tagjai folyamatosan szidalmazták a rendőröket, agresszíven és ellenségesen viselkedtek velük szemben. Többen közvetlen közélről kezdtek fényképeket készíteni, ezért a rendőröknek fel kellett őket szólítaniuk arra, hogy lépjenek hátrébb, különben intézkedni fognak velük szemben. Miután parancsnoki utasításra a rendőrök többségének más feladat végrehajtása érdekében távoznia kellett, az emberek ismét próbáltak közelebb nyomulni az intézkedés helyszínéhez. Ekkor egy férfi elkezdett kiabálni, hogy valaki kiverte a kezéből a fényképezőgépét, majd azt, hogy a rendőrök összetörték a gépet. Az összegyűlt emberek közül többen megerősítették, hogy látták az eseményeket. A panaszos az egyik, éppen intézkedő rendőrtől kért segítséget, aki megkérdezte, hogy mi történt a géppel, mire a panaszos megmutatta a készüléket. Amikor a rendőr közölte vele, hogy azon nem lát érdemi sérülést, a panaszos megfordult és otthagya.

Ezt követően a panaszos odament egy éppen akkor a helyszínre érkező szolgálati gépkocsinhoz, és az abban ülő – a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Külképviselési és Objektumvédelmi Osztályának állományába tartozó – két rendőrt megkérte, hogy intézkedjenek, mert egy civil ruhás nyomozó kiütötte kezéből a fényképezőgépét. A járőrök odamentek a nyomozókhoz, akik tájékoztatták őket arról, hogy éppen intézkedés folyik, amelyet a hozzájuk forduló panaszos is akadályozott.

A járőrök a panaszost ezután felvilágosították arról, hogy panaszát az elkövetés helye szerint illetékes rendőrkapitányságon teheti meg. Miközben rádión keresztül jelentést tettek az ügyeletesnek, a panaszos felírta mindkettőjük jelvéyszámát, valamint a szolgálati gépkocsijuk rendszámát is. Mire a jelentéstételt befejezték, a panaszos elvegyült a tömegben, így adatait nem tudták rögzíteni. Ezt követően bevonultak a szolgálati helyükre.

A BRFK Akció Osztály r. százados alosztályvezetője – a biztosítás parancsnoka – egy rendőri jelleggel ellátott szolgálati gépkocsiban ült a Damjanich utcában, amikor a panaszos odalépett az autó ablakához, és feldúltan mutatta neki a fényképezőgépét. Miután a parancsnok kiszállt a gépkocsiból és megkérdezte, miben segíthet, a panaszos elmondta, hogy civil ruhás rendőrök nem engedik őt felvételeket készíteni, és kérte, hogy nézze meg a kameráját. A r. százados közölte, hogy nem ért a műszaki eszközökhöz, majd arra kérte a férfit, hogy nyugodjon meg, és mondja el, mi történt pontosan, illetve hogy mit szeretne kérni. Kérdésére az állampolgár a helyszínen lévő tömeg irányába mutatra megismételte, hogy nem engedik felvételeket készíteni. Mivel a parancsnok a közelben nem látott ismerős munkatársakat, ezért arra kérte a férfit, hogy várjon egy percet, amíg leteszi az iratait, majd mutassa meg az említett civil ruhás rendőröket. Mialatt a kezében tartott dokumentumokat a férfinak hátat fordítva betette a kocsik első ülésére és annak ajtaját bezárta, a férfi ismeretlen helyre távozott – és később sem tért vissza – ezért személyazonosságát, valamint közlésének pontos tartalmát nem tudta megállapítani. Ezt követően a parancsnok szolgálati feladata teljesítése érdekében elhagyta a helyszínt.

A panaszos először a BRFK Bűnügyi Főosztály I. Életvédelmi Osztály I. Életvédelmi Alosztály állományába tartozó, és éppen intézkedést foganatosító rendőrtől kért segítséget.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét

sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.(...)”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 3. § (1) bekezdése értelmében *„Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”*

Ugyanakkor a Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (4) bekezdése szerint *„A meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú cselekmény esetén a rendőr meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, a rendőri intézkedés szükségességét azonban haladéktalanul köteles jelenteni elöljárójának vagy a legközelebbi rendőri szerv ügyeletesének. A közbiztonságot, közrendet súlyosan veszélyeztető magatartás észlelése esetén intézkedést kell kezdeményeznie.”*

Jelen esetben a rendőrnek a szolgálati feladata végrehajtása közben hozta a panaszos a tudomására a rendőri intézkedésre okot adó körülményt. A rendőr ezt megelőzően csak annyit észlelt, hogy a tőle kb. 8 méterre álló panaszos lehajolt a földre a fényképezőgépeért – amelyet a tolongó tömegben akár le is ejthetett –, és a gépen érdemi sérülés nem volt látható. Ezért az esettel kapcsolatban egyrészt annak súlyára tekintettel, másrészt az éppen folyamatban lévő intézkedés eredményes befejezése érdekében azonnali intézkedést nem kezdeményezett. Erre, valamint haladéktalan jelentéstételi kötelezettségének teljesítésére azért sem volt módja, mivel a panaszos a történetek tisztázása – illetve személyének azonosítása – nélkül azonnal távozott.

A BRFK Akció Osztály r. százados alosztályvezetője intézkedési kötelezettségének szintén azért nem tudott eleget tenni, mivel a panaszos személyazonosságát, valamint közlésének pontos tartalmát nem volt alkalma megállapítani.

Ezt követően a panaszos a BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Külképviselési és Objektumvédelmi Osztályának állományába tartozó rendőröktől kért segítséget, akik a panaszban foglaltakkal ellentétben eleget tettek segítségnyújtási és felvilágosítás adási kötelezettségüknek. Az intézkedésről jelentést is készítettek, mely szerint a történetekről tájékoztattak, majd a panaszost felvilágosították arról, hogy az esettel kapcsolatban hogyan érvényesítheti jogorvoslati jogát. Miközben az eseményeket rádióon keresztül jelentették, a panaszos – ismételtlen ismeretlen okból – még adatainak rögzítése előtt távozott. Tekintettel arra, hogy a panaszos felírta mindkét rendőr jelvéyszámát, valamint szolgálati gépkocsijuk rendszámát is – melyeket a panaszában konkrétan megjelölt – így a rendőrök beazonosíthatóságához fűződő érdek nem sérült.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a bizonyítékok közötti ellentmondást az intézkedő rendőrök segítségnyújtásra és felvilágosítás adására², személyük

² Rtv. 24. § (1) bekezdése:

„A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”

azonosítására³ és az udvarias fellépésre vonatkozóan nem volt feloldható. Figyelembe véve azt, hogy a rendőri jelentések közokiratnak minősülnek – így tartalmuk az ellenkező bizonyításáig hitelesnek tekintendő – a panaszt a felsorolt kérdések vonatkozásában elutasítom.

A rendőri jelentések ugyanakkor egybehangzóan azt tartalmazzák, hogy a további intézkedés lehetőségét mindegyik esetben a panaszos hirtelen távozása tette lehetetlenné. Mivel ez a körülmény kétség kívül nem értékelhető a panaszossal kapcsolatba kerülő rendőrök terhére, ezért az intézkedés elmulasztása miatt tett panaszt szintén elutasítom.

Azt, hogy a panaszos fényképezőgépe a rendőri intézkedés során megrongálódott, valamennyi rendőri jelentés alátámasztja, mivel egyrészt a panaszos segítségkérésének kifejezetten ez volt az oka, másrészt a sérült készüléket minden alkalommal be is mutatta. Ezért e tekintetben a panaszos állítása szolgált a döntés alapjául.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény személyhez fűződő jogok védelméről szóló rendelkezéseit tartalmazó VII. fejezetének 80. § (1) bekezdése alapján „A személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés”. A (2) bekezdés szerint „Képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához – a nyilvános közszereplés kivételével – az érintett személy hozzájárulása szükséges.”

Az Adatvédelmi Biztos vizsgálata során arra a megállapításra jutott, hogy „amikor a rendőr közterületen feladatát végzi, az nem minősül közszereplésnek, és a rendőr nem is tekinthető közszereplőnek, ha nincs döntési jogköre közpénzek felhasználásával, vagy közhatalom gyakorlásával kapcsolatban. Ezt erősíti meg a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 18. § (2) bekezdése is, mely úgy rendelkezik, hogy a hivatásos állomány tagja közszereplést nem vállalhat. Tehát összefoglalva megállapítható, hogy nincs olyan törvényi rendelkezés, amely lehetővé tenné a közterületen intézkedő rendőrrel képmás készítését és felhasználását, ehhez az érintett hozzájárulását kell kérni. (671/K/2004)”

Ugyanakkor a Panasztestület is leszögezi állásfoglalásában – hivatkozva az Alkotmánybíróság 54/2000 (XII. 18.) AB határozatára – hogy a közhatalmi feladatokat speciális – a legfontosabb alapjogok korlátozását is lehetővé tévő – felhatalmazások birtokában gyakorló rendőr intézkedésének dokumentáláshoz kiemelt közérdek főződik, hogy az esetleges rendőri jogsértések dokumentálhatóak legyenek.

Szintén osztom a Panasztestületnek a kérdéssel kapcsolatban megfogalmazott összegzését, mely szerint „a rendőri intézkedések dokumentálása önmagában nem törvénysértő, azt a rendőr nem tilthatja meg és további intézkedésre sem ad alapot. Amennyiben a rendőr úgy ítéli meg, hogy a fényképezés személyiségi jogát sérti, akkor (magánemberként) természetesen igénybe veheti a személyiségi jogvédelem eszközeit, de ez nem lehet rendőri intézkedés, különösen kényszerintézkedés jogalapja. Más a helyzet akkor,

³ **Rtv. 20. § (1) bekezdése:**

„A rendőrt az intézkedés során

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.”

ha a dokumentálás oly módon történik, hogy az akadályozza a rendőri intézkedést. Ilyen esetben indokolt lehet az abbahagyásra történő felszólítás és annak megtagadása esetén a további rendőri intézkedés is szóba jöhet.”

Jelen esetben a rendőr nem személyiségi jogainak védelme érdekében lépett fel a panaszossal szemben, hanem azért, mert annak tevékenysége a rendőri intézkedést zavarta, akadályozta. A panaszosnak ez a magatartása – a fényképezés abbahagyására történt eredménytelen felszólítását követően – további rendőri intézkedésre adott volna alapot, azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján vele szemben ilyen intézkedésre nem került sor. Ezért a rendőr azzal, hogy – mint azt a Budapesti Nyomozó Ügyészség is megállapította a panaszos feljelentése nyomán folytatott eljárásában – kiütötte a panaszos kezéből a fényképezőgépet, jogszerűtlenül járt el a panaszossal szemben, megsértve annak a tulajdonhoz való alapvető jogát. A panaszos az őt ért vagyoni kár megtérítése érdekében egyeztetést kezdeményezhet az intézkedést foganatosító rendőri szerv vezetőjével, vagy anyagi igényét polgári jogi úton, bíróság előtt érvényesítheti.

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*
- *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;*
- *a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 80. § (1) és (2) bekezdései;*
- *a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 20. § (1) bekezdése, 24. § (1) bekezdése, 42. § (6) és (7) bekezdései, 92. § (1) bekezdése és a 93/A. § (6) és (7) bekezdései;*
- *a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. IRM rendelet 3. § (1) és (4) bekezdései.*

Budapest, 2010. október „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány